

Svet Patrí Prírode edukačný program Slovenského plynárenského priemyslu

Ochrana životného prostredia je v prvom rade záležitosťou výchovy. To je fakt, na ktorom sa zhodnú environmentalisti azda na celom svete. Ak človek nevie, ako sa voči životnému prostrediu správať priateľsky, ktoré jeho činnosti prírodu poškodzujú, a ktoré, naopak, pomáhajú jej rozvoju, logicky nemožno od neho očakávať, že bude príkladným ochrancom prírody.

Ďalším dôležitým aspektom environmentálneho správania sa je motivácia. Človek je raz taký, že to, čo sa mu "neoplatí", to sa mu akosi ťažšie robí. Najmä v našich zemepisných šírkach a dĺžkach o tom netreba pochybovať.

Motivovať i vzdelávať bude nový projekt, ktorý v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia Banská Bystrica pripravil Slovenský plynárenský priemysel. Jednou z priorit slovenských plynárov je totiž práve ochrana životného prostredia. A to nielen prostredníctvom propagácie využitia zemného plynu ako vysoko ekologického paliva, ale tiež prostredníctvom podpory projektov zameraných na ochranu životného prostredia. Jedným z nich je aj projekt, ktorý vám chceme predstaviť.

Krátka história

Slovenská agentúra životného prostredia už niekoľko rokov realizuje rôzne edukačné programy zamerané na výchovu k environmentálnemu správaniu sa. Najmä projekty určené pre deti a mládež dosiahli obdivuhodnú kvalitu, orga-

nizačnú istotu, a z toho vyplývajúci pozitívny efekt.

Minulý rok pripravil Slovenský plynárenský priemysel podujatie pre deti s názvom *Svet Patrí Prírode*. V troch mestách Slovenska strávili deti príjemné popoludnie pri hrách, súťažiach a pesničkách detských hviezd, pričom sa nenásilnou formou dozvedeli viac o ochrane prírody a získali základné návyky environmentálneho správania sa. Slovenský plynárenský priemysel sa rozhodol tento rok do podujatia zapojiť omnoho viac detí a mladých ľudí, čo po prvých kontaktoch so Slovenskou agentúrou životného prostredia logicky vyústilo do spoločnej práce na edukačnom programe *Svet Patrí Prírode*. Program sa skladá z dvoch častí, do oboch sa môže zapojiť akýkoľvek počet detských kolektívov či jednotlivcov.

ENVIROPROJEKT

Prvá časť má názov Enviroprojekt. Cieľom je zvýšiť záujem verejnosti o problematiku ochrany a tvorby životného prostredia. Úlohou súťažiacich (kolektívov i jednotlivcov) je pripraviť projekt zlepšenia životného prostredia v regióne, ktorý je v centre ich pozornosti. Ďalšou možnosťou je spracovanie postrehov o konaní, ktoré je v rozpore s ochranou a tvorbou životného prostredia. Menšie deti s úspechom rie-

šia jednoduchšie úlohy (napríklad zaujímavé stvárnenie zásad správania sa v lesnom prostredí) či ďalšie myšlienky. V rámci Enviroprojektu pripravila Slovenská agentúra životného prostredia niekoľko desiatok tém projektov (samozrejme, nie sú záväzné), ktoré spolu s ďalšími pokynmi a materiálmi v týchto dňoch za pomoci a spolupráce SPP rozosiela na jednotlivé školy. Cieľom je upozorniť priamo školské zariadenia na túto súťaž, na možnosť predstaviť deťom environmentálnu výchovu zábavnou a atraktívnou formou, s jasnými kontúrami cieľa – realizácie víťazných projektov, ktorú financujú vyhlasovatelia programu *Svet Patrí Prírode*...

Druhou časťou programu je podujatie s názvom Živá príroda. Je to medzinárodný výchovno-vzdelávací projekt určený pre vekovú kategóriu 10 až 15-ročných detí. Do projektu Živá príroda bude zapojených asi tisíc záujmových skupín a kolektívov, ktoré sa budú môcť vytvárať aj len na obdobie trvania projektu. Predpokladá sa aj aktívna účasť stredoškolskej a vysokoškolskej mládeže – ako vedúcich záujmových skupín.

O čo ide? Po prihlásení sa do projektu a absolvovaní odborného školenia vedúcich skupín dostanú záujemcovia pracovné balíky, pomocou ktorých budú monitorovať biodiverzitu (rozmiestnenie rastlín a živočíchov) v regióne, v ktorom žijú. Výsledkom spolupráce tisíce skupín bude Mapa biodiverzity Slovenska. To však je len prvotný "výstup". To dôležité sa odohrá

v hlavách malých ochrancov prírody: práca v prírode, spoznanie obrovskej rozmanitosti a bohatstva našej prírody ich naučí, že je správne sa o túto nádheru starať, poškodenie životného prostredia bude zasa povestným zlým príkladom, ktorý deťom veľmi názorne ukáže, čo dokáže ľahostajnosť, ignoranciu a zásada, že moje životné prostredie končí za dverami môjho bytu...

Projekt Živá príroda podporuje aj Field Studies Council Veľká Británia.

Začiatok programu *Svet Patrí Prírode* je tu. Úspech programu závisí aj od zapojenia sa jednotlivcov i kolektív-

vov do Enviroprojektu, Živej prírody či do oboch. Je dôležité, aby sa o programe *Svet Patrí Prírode* dozvedela nielen verejnosť, ale hlavne pedagógovia na základných či stredných školách, organizátori mimoškolskej činnosti detí a mládeže. Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti zabezpečí len správne vzdelaná

a motivovaná nastupujúca generácia. A o to ide v programe *Svet Patrí Prírode*.

Kontaktná adresa:

SAŽP – CEVAP
Mgr. Viera Slivková
Tajovského 28
975 90 Banská Bystrica
tel.: 088/4132153, fax: 088/4132153

Veda v centre Bratislavy

Nielen pracovníci Akadémie, ale aj širšia vedecká pospolitosť už takmer desať rokov čakala na túto príležitosť. Dňa 27. septembra 2000 bolo slávnostné otvorenie novozriadeného kníhkupectva VEDA, vydavateľstva SAV, na Štefánikovej ul. 3 v Bratislave. Niekoľko dní predtým túto udalosť avizovali zaplnené výkladné priestory so zaujímavými ti-

tulmi. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil Š. Luby, predseda SAV, J. Slezák, prvý podpredseda SAV, D. Kováč, vedecký sekretár SAV, D. Čaplovič, podpredseda SAV, V. Novák, predseda dislokačnej komisie, členovia Edičnej rady SAV a ďalší.

S touto udalosťou bezprostredne súvisí aj nové smerovanie dvoch akademických vydavateľstiev, na-

koľko 6. septembra sa spojila VEDA s POLYGRAFIU SAV do jedného celku pod názvom VEDA, vydavateľstvo SAV. Novovymenovaný riaditeľ vydavateľstva, JUDr. Milan Brňák, poďakoval za pomoc pri vybudovaní tohto reprezentačného kultúrneho stánku a zároveň vyjadril nádej, že bude slúžiť aj pre rôzne knižné podujatia.

V renovovaných priestoroch predajne má kupujúci možnosť zoznámiť sa nielen s produkciou vydavateľstva VEDA, ale na jej pulty sa dostanú aj vedecké tituly z iných vydavateľstiev, čím sa na malom priestore bude koncentrovať významný knižný potenciál. S novými priestormi pracovníci Akadémie získali možnosť prezentovať výsledky svojej práce v bezprostrednom centre Bratislavy, čo by malo prispieť aj k posilneniu postavenia Slovenskej akadémie vied v spoločnosti. Takmer 50 nových titulov z vydavateľstva VEDA vydaných v I. polroku 2000 sa dostane k svojim čitateľom oveľa rýchlejšie ako doteraz. Možno len dúfať, že tradícia tohto vydavateľstva, ktorá siaha až do r. 1953, stane sa pevným článkom nielen vedeckého života, ale aj širokej odbornej verejnosti.

Tatiana Hrnčiarová

